No. 193.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk

Blad.

Woensdag 16 Augustus.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, in aanmerking nemende, dat de redenen om welke het LOSLOOPEN der HONDEN is verboden geworden, hebben opgehouden te bestaan.

Brengen mitsdien bij dezen ter kennisse van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat gemeld verbod op heden is ingetrokken, en alzoo de deswege gedane Publicatie van den 20 July 1837 wordt gesteld buiten verder effect.

Breda den 14. *Augustus* 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, bij resumtie gelet op de missive van den Heere Controleur der Directe Belastingen alhier, van den 25 July 1837, n°. 295,

Gezien de Wet van den 29. Maart 1833 (Staatsblad n°. 4), houdende belasting op het personeel,

Maken bij deze aan alle Ingezetenen dezer Stad bekend, dat het primitief Kohier Lett. A, van de Belasting op het Personeel voor dezen lopenden jare, over de Wijken C en D, op den 1sten Augustus j. door Z. E den Heere Gouverneur dezer Provincie is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een ieder gelijk na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien, in voege als daarbij, in overeenkomst met art. 44, der Wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl zoodanigen, die hun aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten Kantore der Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij die meenen [illegible] opneming en telling, zich deswege zullen kunnen bedragen, binnen den tijd van eene maand, na de dagteekening van hun aanslag-biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Breda, den 14 *Augustus* 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

Frankrijk.

PARIJS, den 13den Augustus.

De aanstaande opening der municipale raden zal op nieuw het vraagstuk der openbaarheid van derzelver zittingen, welk punt reeds verleden jaar op sooveele plaatsen behandeld werd, te berde brengen. Door het toenmalig ministerie werd toen, sooveel het kon, daartegen ingewerkt; men denkt dat het tegenwoordig kabinet er gunstiger over denkt, en tot de openbaarheid op vele plaatsen zal besloten worden.

— Men verneemt dat er met den dag van wege het bestuur aan de erfgenaam van *Marat* een aanbod is gedaan eener jaarlijksche lijfrente van 100,000 fr. voor den formelen afstand harer regten op de paleizen van het Elyseum Bourbon en Neuilly, van welke som bij haar overlijden een gedeelte op hare kinderen moest overgaan. Men zou dienaangaande in de aanstaande zitting der kamer van afgevaardigden een voorslag doen.

— Uit Toulon schrijft men, dat de expeditie naar Constantine, hoewel nog niet officiel aangekondigd, toch vast besloten was; nog slechts een paar regimenten moesten er worden overgevoerd en voorts de hoofden voor den togt gekozen. De expeditie zoude bestaan uit de 1, 23, 47 en 62ste regimenten van linie, en uit bataillons van de 11 en 63ste, uit het 17de regiment ligte troepen, uit het bataillon tirailleurs, uit het 3de jagers, uit de spahis en eenige kompagnien genie-troepen, in 't geheel omtrent 12,000 man; voorts 8000 inlanders waarop men rekende, 2 batterijen berggeschut, en vier batterijen veld-artillerie, voor het beleg van Constantine. Allen moest zich te Guelma vereenigen, van welk punt men in drie dag-marschen voor Constantine hoopte te zijn; er zouden voor vijftien dagen levensmiddelen worden medegenomen. Men mogt naar de gemaakte voorzorgen eenen goeden uitslag verwachten, zoo nu ook maar de tijd wel berekend werd.

Terwijl men, naar deze berigten, de expeditie voor op handen moet houden, heeft men aan de andere zijde ook berigten uit Lissa ontvangen, waarin van de komst van twee fransche agenten gesproken wordt, belast om den bey van Constantine over een vredes-traktaat te polsen, waarbij men van den eenen kant de erkenning der souvereiniteit van Frankrijk en eene jaarlijksche schatting zou vorderen, van den anderen, toezegde om den bey het behoud van zijn rang en gezag, te waarborgen.

— Omtrent Spanje is heden eene depeche uit Bayonne van den 11den bekend gemaakt, welke, 't geen vreemd voorkomt, oudere berigten behelst, dan die reeds gisteren langs denzelfden weg werden medegedeeld. Zij luidt als volgt:

» Bayonne, 11 Augustus.

» De expeditie van *Zariateguy* is den 1sten de Duero overgetrokken; den 2den scheen zij op Segovia te trekken, waarheen den 3den troepen van Madrid gezonden zijn.

» De generaals *Vigo* en *Alcala*, waren den 1sten te Valladolid. Men zeide dat de generaal *Escalera* te Miranda aan den Ebro stond.

» De tijdingen uit Saragossa zijn zeer tegenstrijdig, maar het schijnt dat de toestand van weêrszijden onveranderd is."

Van de grenzen deelt men heden alleen het volgend schrijven mede uit den *Phare* van Baijonne:

» Een brief uit Saragossa van den 6den Augustus, behelst dat de pretendent zijne kantonnementen van Cantavieja niet heeft verlaten. De generaal *Espartero* heeft zich den 4den van de overige troepen der Koningin gescheiden; hij bevindt zich te Calamocha. Deze beweging is zeker berekend om het punt te bezetten, waardoor de insurgenten zouden kunnen ontkomen.

» Het gerucht heeft gisteren geloopen, zonder dat men weet waardoor het is ontstaan, dat de generaal *Espartero* in 't geheim in onderhandeling is getreden met den pretendent opzigtelijk de herstelling van den vrede, de bevestiging van den troon van *Isabella II* en van de vrijheid, maar dat *Cabrera* en de zijnen, zoodra zij daarvan kennis bekomen hadden, dezelve hadden weten te doen afbreken. Deze tijding komt onwaarschijnlijk voor, en er bestaat alle reden om dezelve voor onwaar te houden."

Hetzelfde blad meldt dat een detachement christinische troepen het geleide der junta van Kastilie had overvallen en den chef van het escorte had gevangen genomen.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een uitvoerig artikel, grootendeels een overzigt behelzende van den tegenwoordigen toestand der beide oorlogvoerende partijen in Spanje. In het algemeen beschouwt dit blad dien toestand voor de zaak der Koningin veel ongunstiger dan zij een twintig dagen geleden, toen don *Carlos*, na het gevecht van Chiva, van rigting veranderen moest en de wijk naar het rotsachtige Cantavieja nemen. De onderscheidene bevelhebbers der Koningin waren toen in verschillende rigtingen met hunne troepen naar de gezegde plaats opgetrokken maar in plaats van den vijand digt op de hielen te zitten, hadden zij zich bepaald, hem te observeren, hem tijd gelaten om zich in die bergachtige streek te herstellen, de troepen op nieuw te organiseren en het moreel weder te versterken, zoodat de karlisten spoedig in staat zouden zijn om, des vereischt het gevecht weder aan te nemen. De constitutionele generaals hielden don *Carlos* in 't oog evenals te Barbastro, en hadden hem 't zij door aarzeling, of onderlinge twisten, de gelegenheid gegeven van Cantavieja te vertrekken, wanneer het hem goeddacht. Maar terwijl men dus lijdelijk don *Carlos* observeerde, hadden de beide laatst uit Navarre getrokken troepen van *Zariateguy en Guergué*, onder het opperbevel van *Villareal*, zich ten getale van 5 a 6000 man op den oever van den Duero vereenigd, waren die rivier overgegaan, zich steeds door de kleine rondswervende benden versterkende, waren in de provincie Segovia doorgedrongen en hadden zich eindelijk van de hoofdplaats van dit gewest met geweld meester gemaakt; Segovia was eene belangrijke plaats door haar depot, hare artillerieschool, vooral door haren Alcazar of versterkt kasteel, waarvan de karlisten zich meester gemaakt hadden door middel der kanonnen van het artillerie-park. Wanneer *Villareal* nu, zooals zich laat aanzien, de bergketen van Guadarama overtrekt, zoo zou hij in de provincie Madrid zijn gekomen, vanwaar hij, na in het voorbijgaan den schrik in de hoofdstad te hebben verspreid, waarschijnlijk naar Guadalaxara zou trekken. De stoutheid van den karlistischen bevelhebber ging zoover, dat hij aan den president van den raad te Madrid zou geschreven hebben om voor hem 50,000 rations gereed te houden. Segovia ligt 25 fransche uren, of vijf dagmarschen van Madrid. Door de beweging van *Villareal* nu, zou *Espartero* zich genoodzaakt zien om een deel zijner troepen tegen hem af te zenden; natuurlijk kregen don *Car-*

los en *Cabrera* daarvoor de handen nog ruimer, terwijl hun dan eene nog slechts gelijke of zwakkere magt tegenover stond.

» Don *Carlos* – dus gaat het *Journal des Débats* voort – heeft, in weerwil zijner jongste verliezen, eene zaak van gewigt gewonnen. Zij bestaat daarin, dat hij den oorlog op den anderen oever heeft overgebragt, terwijl dezelve vroeger binnen het Pyreneesch gebergte was besloten. Het tooneel van den oorlog is met dien land niet meer in Navarre, het heeft zich verbazend ver uitgebreid; het is thans in het hart van Spanje. Men had, door middel van een blokade-stelsel, de insurgenten in Guypuzcoa weten opgesloten te houden; thans zoo men al te gelukkig zijn, zoo men hen derwaarts kon terugdrijven. Ook deze smartelijke opmerking moet men bovendien maken, dat, in weêrwil van het vertrek van don *Carlos* en der andere expeditien, met eene magt van 15 à 20,000 man, de baskische provincien desniettemin, als te voren, in staat van opstand verkeeren, en dat de constitutionele troepen, die in die gewesten blijven, geen stap verder in het binnenland zijn doorgedrongen. In tegendeel sloeg de karlistische generaal *Oranga* nu laatstelijk het beleg voor Penacerrada, niet ver van Vitoria, en wel met grof geschut. De in Navarre gebleven troepen waren niet sterk genoeg om het beleg te doen opbreken, en de opperbevelhebber ad interim, generaal *Escalera*, die de expeditie (van Zaragoza) rechterna trok, zag zich genoodzaakt om in allerijl naar den Ebro terug te komen, ten einde Penacerrada te redden. Daardoor heeft de expeditie van Kastilie, nu sterker geworden dan de kleine afdeelingen, die haar van verre volgden, zich van Segovia en den Alcazar kunnen meester maken."

Het *Journal des Débats* vindt het, bij alle deze redenen van ongerustheid voor de constitutionele zaak, vertroostend, dat er nergens in de groote plaatsen eene staatkundige beweging tegen het gouvernement en voor don *Carlos* is ontstaan; maar meent, dat het reeds zoo groots tooneel van den oorlog zich nog verder zal uitbreiden, wanneer de Spanjaarden zelven, door geldelijke opofferingen, in het onderhoud en de uitrusting van nieuwe troepen niet voorzien. Reeds in het begin van zijn betoog was genoemd blad er opneergekomen, dat er genoeg middelen in Spanje voorhanden zijn, maar de bezitters, gewoon aan de vreemde leeningen, die toch niet betaald werden, zelven tot opofferung ongeneigd zijn, en betreurt bij het voorts, dat de constitutionelen zelven, bij het dreigend gevaar, onderling verdeeld zijn, of, aan den anderen kant, dat, na de vele teleurstellingen, eene zekere onverschilligheid en laauwheid voor de openbare zaak zich van hen schijnt meester te maken. Het *Journal* besluit, dat, zoo men door groote opofferingen het bestaand gouvernement niet staande houdt, men, naar het voorbeeld wat in vier jaren de opstand geworden is, zien zal, hoe ver het over drie of vier jaren er mede zal gekomen zijn.

— Heden uit hoofde van den Zondag, geene beursnotering.

Duitschland.

FRANKFORT, den 12den Augustus.

Door den keizer van Rusland is, bij manifest van den 23sten der vorige maand, bevolen dat de tweede gedeeltelijke ligting van rekruten thans in de zuidelijke deelen des rijks zal moeten geschieden en vijf van de duizend zielen bedragen zal; de ligting zal op 1 November aanstaande een aanvang nemen en den 1sten January aanstaande moeten zijn afgeloopen.

De militaire gouverneur van Orenburg en de luitenant-generaal *Kawelin*, beide sedert twintig jaaren keizerlijke adjudanten, zijn door genoemden Monarch met de ridderorde van St. Alexander Newski begiftigd.

De russische troonopvolger is den 29sten der vorige maand te Smolensko aangekomen, en heeft zijne aandacht bijzonder gewijd aan de slagvelden nabij die stad, die den gedenkwaardigen veldtogt in 1812 herinneren.

Te Petersburg is den 5den Augustus met de stoomboot van Travemünde aangekomen de hertog *Berand van Saxen-Weimar* en dien zoon, als ook de adjudant-generaal graaf *Orlow*. Gemelde stoomboot, welke den 6den weder te Travemünde is teruggekeerd, heeft nabij Gothland eene Russische oorlogsvloot van 14 schepen ontmoet; en een russisch fregat van 44 stukken en 300 man equipage is sedert te Travemünde voor anker gekomen.

— Te Berlijn verkeert men in groote gerustheid wegens den afloop der staats-gebeurtenissen in Hanover, en gelooft men dat de Koning gene bedurvende veranderingen in de staatsregeling zal voorslaan, even zeer als dat deze aangelegenheden geenszins tot een onderwerp van onderhandelingen der Duitsche Bondsvergadering zullen worden gemaakt. Men verzekerde aldaar dat, bij de jongste zamenkomst der Diplomaten de Töplitz, opzettelijk vermeden zou zijn om over de zaken van Hanover te spreken.

— Er wordt op nieuw verzekerd dat de prins *Louis Bonaparte* in Zwitserland zou zijn aangekomen, en bepaald opgegeven dat hij den 3den dezer des avonds te Arenenberg, de verblijfplaats zijner moeder, is afgestapt.

— Volgens berigten uit Rome van 1 Augustus had het zich bevestigd, dat den 29sten Julij in een der hospitalen twee personen aan de aziatische cholera overleden waren, en de regering had dienvolgens de uitgifte van gezondheidspassen gestaakt. In de eerste oogenblikken moet de schrik en verwarring onbeschrijfelijk geweest zijn. Nog den eigen avond en den volgenden dag hadden dui zenden vreemdelingen en ingezetenen de stad verlaten; maar den 31sten was alles weder rustig, en maakte men zich vrolijk over de voorbarige vrees der ontvlugten; alzoo er geene nieuwe gevallen voorgekomen waren. De regering had in de stad eene menigte afdrukken van een geschrift doen verspreiden, waarin het volk, op zeer bevattelijken toon, omtrent den aard der ziekte, de daartegen te bezigen middelen, en de meest doelmatige levenswijze gedurende het heerschen der ziekte, onderrigt wordt. — Ook te Genua hebben zich sedert den 12den Julij dagelijks eenige cholera-gevallen opgedaan en worden dus geene zuivere gezondheidsberigten meer afgegeven.

— De berigten welke men den 29sten Julij te Napels uit Sicilië ontvangen had, schenen eenigzins meer geruststellende te zijn, althans de afzending van het eerste regement Zwitsers was daarop tot nader order uitgesteld, en de Koning had zijn besluit, om in persoon derwaarts te gaan, voor het oogenblik laten varen. Zoowel bij de landing der troepen, in de nabijheid van Palermo, als later, moeten er ernstige gevechten tusschen hen en de inwoners hebben plaats gegrepen, en heeft een der vlekken zich met buitengewone hardnekkigheid verdedigd. Den 26sten was echter alles, zoo in de hoofdstad van het eiland als in de omstreken, rustig.

Nederland.

BREDA, den 15den Augustus.

Bij besluit van Z. M. is tot onder-directeur bij het koninklijk kabinet van schilderijen te 's Gravenhage benoemd *P. J. Landry*.

— De heer *J. P. Overgaauw Pennis*, verificateur der registratie van de 2de klasse, bij het departement van financien, is, in plaats van wijlen den heer *H. van Rijssen*, tot verificateur der 2de klasse bevorderd, en is overigens de adjunct-commies *H. van Goudoever* tot verificateur benoemd.

— Tot surnumerairen zijn benoemd, bij de belastingen in Vriesland, in plaats van Jonkh. *Dr. W. Crommelin van Heeckeren*, aangesteld als griefman van het eiland Ameland, *G. F.* baron *van Asbeck*, mitsgaders *G. H. Westra*, te Kollum in Noord-Holland, *L. R. Wenthölt*, te Alkmaar, en bij de registratie in Utrecht, *J. C. A. van der Meer van Kuffeler*, te Gouda.

— Te 's Gravenhage zijn gisteren morgen aangekomen HH. KK. HH. de Erf Grootheriog en Erf-Grootheriogin van Hessen-Darmstadt, reizende onder den naam van graaf en gravin *von Weissenstein*, met een aanzienlijk gevolg. Dezelve hebben in het Hôtel *Bellevue* hunnen intrek genomen.

In de residentie zijn insgelijks gisteren uit het kamp bij Heusden teruggekeerd de twee bataillons grenadiers, die dezelve den 3sten Mei verlaten hadden.

— Uit Utrecht wordt de uitrukking vermeld van de 6de afdeeling infanterie, mede in het gemeld kamp gelegen hebbende.

— Uit Stryen meldt men van den 11den dezer:

» Heden nacht ten één ure is hier brand ontstaan in de schuur aan het huis van *Christiaan Bengevoort*, winkelier alhier, in de kom van het dorp gelegen, en is in korten tijd dezelve schuur met het woonhuis, hetwelk eene aanmerkelijke hoeveelheid brandstoffen bevatte, in de asch gelegd; door de spoedig aangebragte hulp van de twee aan dit dorp behoorende brandspuiten en den ongemeenen ijver der ingezetenen, gepaard aan eene volkomene windstilte, zijn de belendende huizen en schuren, gedeeltelijk met riet gedekt, kunnen behouden worden, en is alzoo dit dorp van eene verschrikkelijke ramp, waarmede het bedreigd werd, verschoond gebleven; de oorzaak van den brand is alnog onbekend."

Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (14 *Augustus*) de fondsen als volgt genoteerd: Belg. 101⅜; O. Met. 104¼; Sp. Ardoin 20, 19⅞, 20; Differed. 7¼, Nap. renten 91½; B. Tavolière, 57, Sicil. 91⅛; Rom. L. 100¾; Certif. te Antw. 97¼; Braz. 85¼. — Wisselkoers op Amst. o. z. per. 3 m. 1 pCt.; op Rott. o. z. pari.

De Londensche berigten van eergisteren bevatten geen nieuws van aanbelang.

— Ter beurze waren den 12den genoteerd: gec. 91⅝; actien van de bank 210⅛; Sp. 21¼; Port. 25¼; Braz. 84½; Columb. 24¾; Ned. W. S. 2½ pCt. 52¾.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *Augustus*) worden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 15/16; ditto 5 pCt. 100; Kasbons 1 2/3; Amort. 4½ pCt. 93⅞; ditto 3½ pCt. 76 1/16; Handelm. 105; Oost-Indie 4 pCt. 91¼; ditto 5 pCt. 98⅝, 11/16; Ard. van 85 f 20¼, 1/16; Coup. van Mei 24 3/4; Columbi 19¾.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is verkrijgbaar:

LES VOIX INTÉRIEURES, par VICTOR HUGO, à 90 Ct.

ALPES et RHIN, ou VOYAGE en SUISSE, STYRIE, HONGRIE et TRANSYLVANIE, par le Baron D'HAUSSEZ, 2 vol. f 1,75.

Te Breda, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.